

Parins dukatfiskur og tunnufiskur

– tvey nýggj fiskasløg skrásett

Í vár vórðu tvey nýggj fiskasløg skrásett afturat í føroyskum sjógvi. Annar av forkunnugu fiskunum varð fingin í trolinum hjá Suðringi, hin umborð á Magnusi Heinasyni. Báðir fiskarnir eru mesopelagisikir fiskar, sum vanliga halda til í tropunum/subtropunum. Teir eru allar helst vilstir higjar. Báðir fiskarnir líkjast tó ómetaliga nógv øðrum fiskum, sum áður eru skrásettir í føroyskum sjógvi.

HANNIPOULA OLSEN
lívfrøðingur

Í januar 2018 fekk trolarin „Suðringur“ ein forkunnugan gest í trolid á umleið 800 metra dýpi, tá teir royndu eftir stinglaksi vestan fyri Føroyabanka (Mynd 1). Manningin var so beinasom at lata Havstovuni fiskin. Í vár var staðfest, at talan var um eitt fiskaslag í dukatfiskaættini, sum ikki áður er skrásett í føroyskum sjógvi (Mynd 1 og 2). Vísindanavnið hjá fiskinum er *Diretmichthys parini*, og hevur hann nú fingið føroyska navnið Parins dukatfiskur. Hesin Parins dukatfiskurin var ein gýtandi kvennfiskur. Hann var 46 cm langur og vigaði 1.657 gramm.

Í oktobur 2019 fekk rannsóknarskipið „Magnus Heinasyn“ ein annan forkunnugan gest í trolid sunnan fyri Suðuroyarbanka á umleið 200 metra dýpi. Hesin fiskurin ber vísindanavnið *Hyperoglyphe perciformis*, og hann er eisini fyrsta skráseting í føroyskum sjógvi av hesum fiskaslagi. Hann hevur

fingið føroyska navnið tunnufiskur. Tunnufiskurin var ein siljafiskur; ein ungfiskur, sum ikki var kynsbúgvinn. Hann var 35,6 cm langur og vigaði 734 gramm.

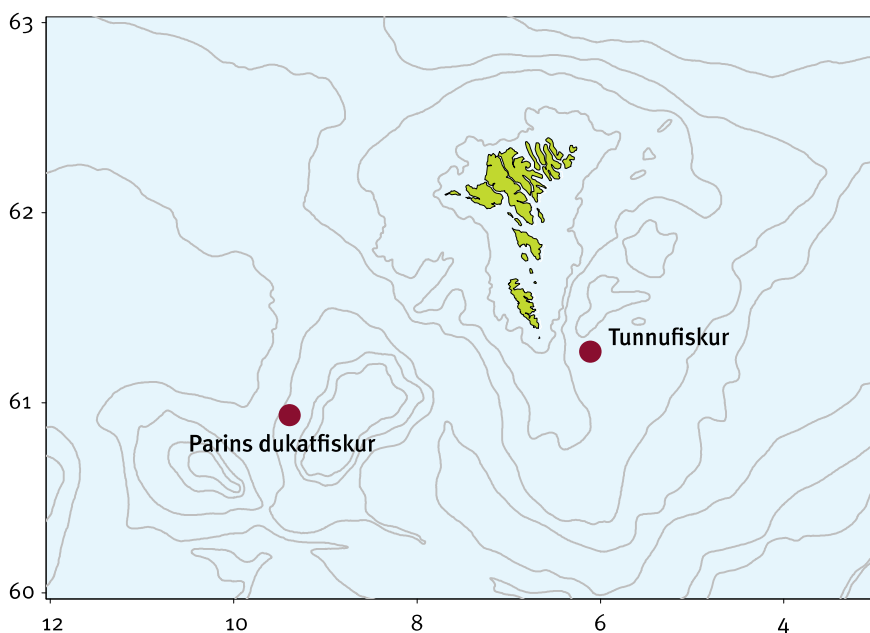
Havstovan skrásetir øll fiskasløg, sum verða fiskað kring Føroyar, so hvørt tey verða latin Havstovuni ella fingin á rannsóknarferðum. Tað, at fleiri fiskasløg leggjast afturat listanum kann týða upp á broytingar í útbreiðslumynstrinum

hjá fiskasløgum, nú sjógvurin hitnar. Tó ber ikki til at útihýsa, at fiskimenn eru meira tilvitaðir um týðningin av at fáa sjáldsamar fiskar skrásettar, og tískil hava ein leiklut í at talið av nýggjum skrásettum fiskasløgum er økt.

Rekast fyri vág og vind

Hóast fleiri sjáldsamar fiskar verða fingnir her umleiðir, so stóðast teir vanliga ikki. Ofta eru hesir fiskar ikki kynsbúnir, tá teir verða fingnir so langt burtur frá vanligu búplássinum, eins og tunnufiskurin, sum varð fingin í trolid á Magnusi Heinasyni í fjør. Teir hava ávís gýtingarøki, har nøring fer fram.

Parins dukatfiskur, sum er ein tropiskur-subtropiskur fiskur, heldur til millum 40°N til 40°S. Hann er sostatt ein heldur óvanligur fongur í NorðuratlantsHAVinum, men hóast hetta er hann fingin fleiri ferðir suður, eystur og norður úr

Mynd 1. Positióinirnar, har forkunnugu gestirnir vóru fiskaðir.

Parins dukatfiskur – *Diretmichthys parini*

Gýtandi kvennfiskur
Longd 46 cm
Vekt 1.657 g

Tunnufiskur – *Hyperoglyphe perciformis*

Ungur óbúgvinn kallfiskur
Longd 35,6 cm
Vekt 734 g

Mynd 2. Fiskasløgini, sum nú eru skrásett at vera fingin í føroyskum sjógvi, Parins dukatfiskur og tunnufiskur.

Íslandi. Í 2017 varð hann skrásettur so langt norðuri sum út fyri Tromsø. Parins dukatfiskur heldur til á 250 m til 2.000 m dýpi, har sjógvurin er kaldari enn 5°C.

Tunnufiskur er vanlig á niðri í dýpinum úti á hellingini út fyri Eysturamerikonsku strondini frá Florida og norður til New Foundland. Sum ungfiskur heldur hann tó til uppi í sjónum og amast uppi undir rekagóðsi. Á enskum eitur fiskurin barrel fish og á norskum tønnefisk, sum bæði sípa til, at hann aloftast varð sæddur fylgja tunnum o.l., sum róku fyri vág og vind, og tískil kundi villast langt burtur frá vanligu búplássi sínum, eins og hesin er ríkin til Føroya.

Ættarbond við føroyskar kenningar

Hóast forkunnugu fiskarnir eru vilstir langt av leið higar til Føroyar, og hetta er fyrsta skráseting av teimum báðum í

føroyskum sjógvi, so eru onnur sløg úr ættunum hjá teimum báðum fingin her um leiðir áður.

Parins dukatfiskur er í ætt við dukatfisk, *Diretmoides pauciradiatus*, sum áður er fingin í føroyskum sjógvi, hóast hann eisini er heldur sjáldsamur. Hesi bæði fiskasløgini líkjast ómetaliga nógv. Fiskarnir eru hávaksnir, smalir og hava sermerktan beintein á kápuni. Eisini hava teir táknutindar, har talið av táknutindum er ymiskt. Parins dukatfiskur hevur 16-20 táknutindar, meðan dukatfiskur bara hevur 14-16. Parins dukatfiskurin, sum Suðringur fekk, hevði 18 táknutindar.

Tunnufiskur er ein áburrfiskur og er í ætt við svartfisk, sum er nokkso vanligur í føroyskum sjógvi. Samanborin við svartfisk, *Centrolophus niger*, so hevur tunnufiskur somu rundleiddu

gronina og er eisini nakað hávaksin, men tunnufiskur er styttri. Harumframt hevur hann millum seks og átta stuttar píkar fremst á ryggfjøðurini sum sereyðkenni.

Ítt er at siga um hesi nýggju fiskasløgini áður hava verið blandað við teirra føroysku kenningar, tí tey líkjast so ómetaliga nógv. Tað eru smá sereyðkenni, sum gera, at tað ber til at skyna ímillum fiskasløg, serstakliga tey sjáldsomu fiskasløgini. Tað er tí ein dýrgripur, at fiskiáhugað lata Havstovuni slíkan forkunnugan fong at eftirkanna. Við hesum báðum nýggju skrásetingunum eru samlaðu fiskasløgini, ið fáast í føroyskum sjógvi, nú vordin 256 í tali.

Hóast fleiri sjáldsamir fiskar verða finginir her umleiðir, so stóðast teir vanligi ikki